Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U005616

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Манвелова Каріне Артурівна
2. Karine A. Manvelova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-1819-632

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 28-12-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17472

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.57, 76.29.57.05

Тема дисертації:

1. Оптимізація терапії червоного плескатого лишаю з урахуванням мікроциркуляторних і мікробіоценозних змін у шкірі хворих та їх значення в патогенезі дерматозу

2. Optimisation of the therapy for lichen planus, taking into account microcirculatory and microbiota changes in the skin of patients and their significance in the pathogenesis of the dermatosis

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено оптимізації комплексного лікування хворих на червоний плескатий лишай (ЧПЛ) - поширений дерматоз, частка якого у структурі дерматологічної патології сягає 1-2 %. Актуальність його вивчення зумовлена нез'ясованістю етіологічних чинників, мультифакторністю патогенезу, частим розвитком дисемінованих і торпідних до лікування форм, а також розмаїттям клінічних варіантів, що ускладнює своєчасну діагностику. Серед патогенетичних ланок ЧПЛ виділяють нейрогенні, токсико-алергічні, інфекційні, імунні та метаболічні. Водночас недостатньо вивченими залишаються функціональний стан дермального кровообігу, зміни мікробного пейзажу у вогнищах ураження, їх взаємозв'язок та вплив на перебіг дерматозу, що є важливим для розробки оптимізованої терапії. Мета дослідження. Удосконалення

комплексної терапії хворих на червоний плескатий лишай з урахуванням індивідуальних особливостей клінічного перебігу дерматозу та визначення впливу стану дермального кровообігу і мікробіоценозних змін у шкірі на патогенез цього захворювання. Завдання дослідження: 1) провести комплексне клінічне обстеження хворих на ЧПЛ і визначити особливості перебігу дерматозу на сучасному етапі; 2) визначити стан дермального кровообігу у вогнищах ураження та у візуально незмінених ділянках шкіри; 3) дослідити стан мікробіоценозу шкіри у цих ділянках; 4) визначити асоційованість порушень дермального кровообігу та мікробного пейзажу шкіри при різних клінічних формах і стадіях дерматозу; 5) оцінити вплив стандартизованого лікування на стан мікроциркуляторного русла дерми, мікробіоценоз шкіри та терапевтичну ефективність у цілому. Матеріал і методи. У 2023-2026 рр. на клінічних базах кафедри дерматології та венерології з курсом косметології НМУ імені О.О. Богомольця (шкірно-венерологічне відділення Свято-Михайлівської клінічної лікарні та у Центрі дерматовенерології та алергології (КНП «Дерматовенерологія»/КНП «КМКЛ №4») м. Києва обстежено 91 хворого на ЧПЛ (59 жінок і 32 чоловіки) віком 21-65 років. Групу контролю склали 30 здорових осіб, зіставних за статтю та віком. Застосовано клінічні методи, лазерну допплерівську флоуметрію (ЛДФ) з визначенням узагальнюючих показників (показник мікроциркуляції - ПМ, середньоквадратичне відхилення - СКВ, коефіцієнт варіації - KV), амплітудного спектру (ALF, ACF, AHF), компонентів активного (1КАММТК, 2КАММТК) і пасивного (1КПММТК, 2КПММТК) механізмів модуляції тканинного кровообігу та індексних параметрів (внутрішньосудинний опір - ВО, коефіцієнт ефективності мікроциркуляції - КЕМ) у вогнищах ураження (ділянка □) та у візуально незміненій шкірі (ділянка □). Мікробіоценоз шкіри обох ділянок досліджено методом відбитків з морфологічною ідентифікацією мікроорганізмів. Статистичну обробку проведено параметричними і непараметричними методами. Результати. Тривалість захворювання становила від 1 тижня до 5 років. Найбільшу частку серед пацієнтів складали сільськогосподарські працівники (25,3 %) та робітники транспортних і промислових підприємств (24,1 %). Серед ймовірних причин переважали нервово-психічні чинники (34,1 %), бактеріальні та вірусні інфекції (20,8 %), а 17,6 % хворих не змогли назвати причину захворювання. Супутню патологію виявлено у 42 (46,2 %) хворих, переважно захворювання шлунково-кишкового тракту (14,3 %), патологія периферичного кровообігу (4,4 %) і нервової системи (3,3 %); у 11,9 % жінок діагностовано гінекологічні захворювання. У всіх пацієнтів діагностовано розповсюджений ЧПЛ: типову форму - у 69 (75,8 %), гіпертрофічну - у 12 (13,2 %), пігментну - у 11 (11,0 %); прогресуючу стадію - у 58 (63,7 %), стаціонарну - у 33 (36,3 %). Ураження слизової оболонки рота відмічено у 18 (19,8 %) хворих. За даними ЛДФ, у хворих незалежно від форми та стадії дерматозу знижені узагальнюючі показники (ПМ, СКВ, KV) в обох ділянках, що свідчить про недостатність перфузії тканин, порушення механізмів модуляції та пригнічення вазомоторної активності мікросудин. Значення ALF різноспрямовано змінювались: у ділянці □ знижувались (при типовій формі до 1,12±0,04 перф. од., у контролі 1,28±0,05 перф. од.; P<0,05), а в ділянці □ зростали (до 1,43-1,52 перф. од.; P<0,05); AHF і ACF зменшувались в обох ділянках. Залежно від стадії, ALF у ділянці □ при прогресуючій стадії знижувалась до 1,09±0,07 перф. од., а при стаціонарній зростала до 1,40±0,02 перф. од. (P<0,05).

2. The thesis is devoted to the optimisation of the comprehensive treatment of patients with lichen planus (LP), a common dermatosis that accounts for 1-2 % of dermatological pathology. The relevance of its study is determined by the unclear etiology, the multifactorial pathogenesis, the frequent development of disseminated and treatment-resistant forms, and the variety of clinical variants, which complicates timely diagnosis. Neurogenic, toxic-allergic, infectious, immune and metabolic mechanisms are involved in the pathogenesis of LP. At the same time, the functional state of dermal microcirculation, changes in the microbial landscape of the lesions, their interrelation and their influence on the course of the dermatosis remain insufficiently studied, although this knowledge is essential for the development of optimised therapy. Aim of the study. To improve the comprehensive therapy of patients with lichen planus, taking into account the individual characteristics of the clinical course of the dermatosis, and to determine the influence of dermal microcirculation and microbiota changes in the skin on the pathogenesis of the disease. Research objectives: 1) to conduct a comprehensive clinical examination of patients with LP and determine the features of the course of the dermatosis at the present stage; 2) to assess dermal microcirculation in the lesions and in clinically unchanged skin; 3) to investigate the skin microbiota in these

regions; 4) to determine the association between dermal microcirculation disorders and the skin microbial landscape in different clinical forms and stages of the dermatosis; 5) to assess the effect of standardised treatment on the dermal microcirculatory bed, the skin microbiota and the therapeutic efficacy as a whole. Materials and methods. In 2023-2026, 91 patients with LP (59 women and 32 men) aged 21-65 years were examined at the clinical bases of the Department of Dermatology and Venereology with a Course in Cosmetology of Bogomolets National Medical University (the Dermatology and Venereology Department of St. Michael's Clinical Hospital and the center of Dermatology, Venereology and Allergology(Municipal non-profit enterprise “Dermatovenereology”/ Municipal non-profit enterprise “Kyiv City Clinical Hospital #4”)). The control group consisted of 30 healthy individuals matched for sex and age. Clinical methods and laser Doppler flowmetry (LDF) were used, with assessment of the generalised parameters (microcirculation index - MI, standard deviation - SD, coefficient of variation - KV), the amplitude spectrum (ALF, ACF, AHF), the components of the active (1CAMTM, 2CAMTM) and passive (1CPMTM, 2CPMTM) mechanisms of modulation of tissue blood flow, and the index parameters (intravascular resistance - IVR, microcirculation efficiency index - MEI) in the lesions (region □) and in clinically unchanged skin (region □). The skin microbiota of both regions was studied by the imprint method with morphological identification of microorganisms. Statistical analysis was performed using parametric and non-parametric methods. Results. The duration of the disease ranged from 1 week to 5 years. Agricultural workers (25.3 %) and employees of transport and industrial enterprises (24.1 %) made up the largest share of patients. Psycho-emotional factors (34.1 %) and bacterial and viral infections (20.8 %) prevailed among the probable causes, while 17.6 % of patients could not name the cause of the disease. Concomitant pathology was found in 42 (46.2 %) patients, mainly gastrointestinal diseases (14.3 %), peripheral circulation disorders (4.4 %) and nervous system diseases (3.3 %); gynaecological diseases were diagnosed in 11.9 % of women. All patients had widespread LP: the typical form was found in 69 (75.8 %), the hypertrophic form in 12 (13.2 %) and the pigmented form in 11 (11.0 %); the progressive stage in 58 (63.7 %) and the stationary stage in 33 (36.3 %). Oral mucosa involvement was observed in 18 (19.8 %) patients. According to LDF, the generalised parameters (MI, SD, KV) were reduced in both regions regardless of the form and stage of the dermatosis, indicating insufficient tissue perfusion, impaired modulation mechanisms and suppressed vasomotor activity of microvessels. ALF changed in opposite directions: it decreased in region □ (in the typical form to 1.12±0.04 perf. units, in controls 1.28±0.05 perf. units; P<0.05) and increased in region □ (to 1.43-1.52 perf. units; P<0.05); AHF and ACF decreased in both regions. Depending on the stage, ALF in region □ decreased to 1.09±0.07 perf. units in the progressive stage and increased to 1.40±0.02 perf. units in the stationary stage (P<0.05).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- V. I. Stepanenko, K. A. Manvelova CHARACTERISTICS OF DERMAL BLOOD CIRCULATION AND SKIN MICROBIOCENOSIS IN PATIENTS WITH LICHEN PLANUS AND RATIONALE FOR OPTIMIZED THERAPY OF THIS DERMATOSIS. 2026-№1(198). С.65-70
- Манвелова К.А., В.І.Степаненко Оптимізована терапія хворих на червоний плескатий лишай з урахуванням комплексу патогенетичних механізмів, значущих в патогенезі дерматозу. Український журнал дерматології, венерології, косметології. 2026; 1 (100): С.18-36.ISSN 1727-5741 (Print), ISSN 2522-1035 (Online)
- Манвелова К.А. Мікробіоценоз шкіри у хворих на червоний плескатий лишай. Український журнал дерматології, венерології, косметології. 2025; 1(94): 11-16.ISSN 1727-5741 (Print), ISSN 2522-1035 (Online)

- Манвелова К.А. Коморбідний стан, зумовлений ліхеноїдним туберкульозом шкіри та червоним плескатим лишаєм. Значення мультидисциплінарного підходу до своєчасної діагностики і лікування. Туберкульоз. Легеневі хвороби. ВІЛ-інфекція. 2024,;2(57):44-49.ISSN 2220-5071 (Print), ISSN 2522-1094 (Online)"
- Манвелова К.А. Функціональний стан дермального кровообігу у хворих на червоний плескатий лишай. Український журнал дерматології, венерології, косметології: 2024; 1(92):10-15.ISSN 1727-5741 (Print), ISSN 2522-1035 (Online)
- Манвелова К.А. Сучасні етіопатогенетичні, клініко-патологічні і терапевтичні аспекти червоного плескатого лишаю. Український журнал дерматології, венерології, косметології: 2023;4(91): 11-19.
- Манвелова К.А. Червоний плескатий лишай: етіопатогенез, клініка, діагностика. Сучасні підходи до діагностики та лікування гострих і хронічних дерматозів. Збірник наукових праць за матеріалами наукової конференції з міжнародною участю, присвяченою 150-річчю з дня народження професора Л.А. Соболєва. м. Харків, 10-11 червня 2024: 40-61.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U000374

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степаненко Віктор Іванович

2. Viktor I. Stepanenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2022-7336

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макуріна Галина Іванівна

2. Halyna I. Makurina

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3293-2748

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: бульвар Марії Примаченко, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Запольський Максим Едуардович

2. Maksym E. Zapolskyi

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свирид Сергій Григорович

2. Serhii H. Svyryd

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9889-9015

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курченко Андрій Ігорович

2. Andrii I. Kurchenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6858-2025

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Степаненко Роман Леонідович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Степаненко Роман Леонідович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Паливода Роман
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна